

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران
معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی

«طرح دوره نظری - عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: هماتولوژی و انتقال خون

عنوان درس: تفسیر آزمایش های خون شناسی

نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد (نظری)

نام مسؤؤل درس: دکتر مجید صفا

مدرس / مدرسان: دکتر مجید صفا، دکتر علی امینی

پیش نیاز/ همزمان: خون شناسی ۱، ۲ و ۳

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد خون شناسی آزمایشگاهی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استاد

رشته تخصصی: هماتولوژی آزمایشگاهی و بانک خون

محل کار: دانشکده پیراپزشکی

تلفن تماس: ۸۶۷۰۴۶۱۱

نشانی پست الکترونیک: safa.m@iums.ac.ir

^۱نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

گزارش نتایج آزمایشگاهی و ارتباط آن با علائم بالینی بیمار در اغلب موارد با چالش‌های فراوانی همراه بوده و معمولاً برای تشخیص دقیق و قطعی و همچنین پیگیری سیر درمان به آزمایشات و یا سایر تست‌های پاراکلینیکی نیاز می‌باشد؛ لذا این درس با هدف آشنایی با ارتباط آزمایشات روتین و تخصصی هماتولوژیکی با انواع بیماری‌های مربوطه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آشنایی با انواع روش‌های تشخیصی اختلالات خونی و ارتباط آن با دیگر آزمایشات و علائم بالینی بیمار و توانایی تفسیر آن‌ها به نحوی که فراگیر قادر باشد در تشخیص بیماری به پزشک کمک شایانی کرده و همچنین انجام سایر تست‌های تخصصی مورد نیاز را به پزشک پیشنهاد دهد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ✓ آگاهی کاملی از انواع آزمایشات روتین و تخصصی هماتولوژی داشته باشد.
- ✓ نحوه گزارش و تفسیر آزمایشات خونی را بداند.
- ✓ تسلط کافی بر آزمایشات هماتولوژیکی و ارتباط آن‌ها با دیگر آزمایشات و علائم بالینی بیمار داشته باشد.
- ✓ از سایر تست‌های تکمیلی آگاهی داشته و توانایی پیشنهاد مناسب آن‌ها به پزشک را کسب کند.
- ✓ قابلیت انتقال مفاهیم آموزش داده شده به سایر همکاران و دانشجویان را داشته باشد.

رویکرد آموزشی^۱:

- مجازی^۲   حضوری   ترکیبی^۳

روش‌های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو

-
1. Educational Approach
  2. Virtual Approach
  3. Blended Approach

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هممتایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد نام ببرید.....

جدول تقویم ارائه درس تفسیر آزمایش‌های خون‌شناسی

روز و ساعت کلاس: چهارشنبه‌ها ساعت ۱۰-۱۲

جلسه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس / مدرسان
۱	تفسیر هیستوگرام‌های CBC	سخنرانی تعاملی		دکتر امینی
۲	ارتباط تست CBC با لام خون محیطی و دیگر آزمایشات بیمار	سخنرانی تعاملی		دکتر امینی
۳	الکتروفورز هموگلوبین و ارتباط با سایر آزمایشات خونی و غیر خونی	روش‌های مبتنی بر حل مسئله (PBL)		دکتر امینی
۴	تفسیر گراف‌های الکتروفورز هموگلوبین و تشخیص انواع اختلالات آن	سخنرانی تعاملی		دکتر امینی
۵	تفسیر تست‌های انعقادی PT، PTT و ارتباط با دیگر آزمایشات	سخنرانی تعاملی		دکتر امینی
۶	تفسیر تست‌های انعقادی FIB، FDP، D-dimer و ارتباط با دیگر آزمایشات	روش‌های مبتنی بر حل مسئله (PBL)		دکتر امینی
۷	آشنایی با تست‌های تشخیصی ضدانعقادهاى لوپوسی	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۸	تفسیر آزمایشات تشخیصی ضدانعقادهاى لوپوسی، ارتباط با سایر تست‌ها و چگونگی گزارش آن	روش‌های مبتنی بر حل مسئله (PBL)		دکتر صفا
۹	تفسیر آزمایشات انعقادی ترومبوفیلی (Protein S، Protein C، ATIII و APCR)	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۱۰	آشنایی با آزمایشات مولکولی ترومبوفیلی	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۱۱	آشنایی با ایمونوفنوتایپینگ و تفسیر آن	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۱۲	ارتباط ایمونوفنوتایپینگ با بدخیمی‌های خونی	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۱۳	آشنایی با تست‌های مولکولی جهت تشخیص و پیگیری سیر درمان بدخیمی‌های خونی	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۱۴	کاربرد روش‌های سیتوژنتیک در تشخیص اختلالات خونی	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۱۵	استفاده از روش‌های ایمونوفنوتایپینگ و مولکولی در تشخیص بیماران خونی (Case report)	سخنرانی تعاملی و روش‌های مبتنی بر حل مسئله (PBL)		دکتر صفا
۱۶	HLA Typing و پیوند مغزاستخوان	سخنرانی تعاملی		دکتر صفا
۱۷	کاربرد Next Generation Sequencing (NGS) در تشخیص ژنتیکی بیماری‌های خونی	سخنرانی تعاملی		دکتر براتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

وظایف و انتظارات از دانشجوی:

وظایف عمومی دانشجوی و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱

روش ارزیابی دانشجو:

▪ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲

- ارزیابی تراکمی (پایانی)^۳

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

۹۰٪ ارزیابی تراکمی (آزمون کتبی چهارگزینه‌ای، تشریحی و ...) و ۱۰٪ ارزیابی تکوینی

منابع:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

- Clinical Diagnosis & Management by Laboratory Methods (Henry), last edition.
- Postgraduate hematology (Hoffbrand), last edition.
- Practical Hematology (Dacie), last edition.
- Clinical and Laboratory Hematology (Shirlyn McKenzie), last edition.

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

^۱ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2 . Formative Evaluation

3 . Summative Evaluation